

Ordliste til «Skatt og arbeidsliv»

Alderspensjon – utbetalinger fra NAV for å sikre inntekt fra man fyller 67 år.

Arbeidsavtale – en skriftlig avtale om arbeidsforholdet som undertegnes av både arbeidsgiver og arbeidstaker når man begynner å jobbe.

Arbeidsgiver – en bedrift eller person som ansetter noen til å jobbe for seg.

Arbeidstaker – en person som blir ansatt for å jobbe hos en arbeidsgiver.

Bruttolønn – lønn før skatten er trukket fra.

Dagpenger – utbetaling fra NAV hvis man mister jobben.

Ferie – fri fra jobb og skole. I Norge har alle med jobb krav på fire uker og en dag ferie hvert år.

Feriepenger – utbetaling fra arbeidsgiver istedenfor lønn i forbindelse med ferien, vanligvis i juni. Feriepenger beregnes normalt med 10,2 % av fjorårets lønn. Noen har avtale om fem uker ferie og får 12 % i feriepenger.

Foreløpig skatteberegning – utregning av skatt med utgangspunkt i beløpene i selvangivelsen. Hvis alle beløpene i selvangivelsen stemmer, vil den foreløpige skatteberegningen være lik skatteoppgjøret.

Introduksjonsprogram – et toårig heldagstilbud til nyankomne flyktninger og deres familier. Målet med programmet er at flyktingene skal være i jobb eller utdanning i løpet av to år. Alle voksne som deltar i programmet mottar introduksjonsstønad som en form for lønn.

Lønns- og trekkoppgave – en oppgave som viser bruttolønn, forskuddstrekk, med mer for fjoråret. Arbeidsgiver skal sende lønns- og trekkoppgave til arbeidstaker før 1. februar.

Lønsslipp – en kvittering fra arbeidsgiver som viser bruttolønn, skattetrekk, nettolønn, osv. Lønsslipp skal man få ved hver lønnsutbetaling, normalt en gang i måneden, og er en dokumentasjon på at arbeidsgiver har trukket skatt av lønnen.

Merverdiavgift Mva (moms) – en skatt man betaler når man kjøper varer og tjenester.

Nettolønn – bruttolønn minus skatt som utbetales, vanligvis til bankkontoen. For noen arbeidstakere blir også pensjonsinnskudd og fagforeningskontingent trukket fra før lønnen utbetales.

Prøvetid – vanligvis de første tre til seks månedene i ny jobb. Både arbeidsgiver og arbeidstaker kan bryte arbeidsavtalen på kort varsel i løpet av denne perioden.

Restskatt – har man forhåndsbetalt mindre skatt enn skatteoppgjøret viser, må resten betales.

Selvangivelse – en oversikt fra skattekontoret over lønn, formue, renteinntekter, gjeld, gjeldsrenter og andre fradrag fra i fjor. Selvangivelsen er grunnlaget for skatteoppgjøret.

Skatt – penger som personer som bor i Norge må betale for å bidra til og beholde velferdsstaten.

Skatteklasser – det er to ulike skatteklasser, klasse 1 og 2. De fleste personer er i klasse 1. Enslige forsørgere og ektefeller med lav samlet inntekt er i klasse 2. I skatteklasser 2 får man et høyere fradrag og lavere skatt.

Skattekort – alle som jobber må ha et skattekort fra skattekontoret som viser hvor mye skatt som skal trekkes av lønnen. Skattekortet er enten et tabellkort eller et prosentkort.

Skatteoppgjør – en sammenligning mellom endelig utregnet skatt og forskuddsbetalt skatt. Oppgjøret viser om man har skatt til gode som utbetales eller om man må betale restskatt.

Skattetrekk (forskuddstrekk) – et trekk i lønnen som er beregnet ut fra skattekortet og som er en forhåndsbetaling av skatt.

Sluttattest – bekreftelse fra arbeidsgiver når man slutter i jobben. Sluttattesten viser hvilke arbeidsoppgaver man har hatt og arbeidsforholdets lengde.

Svart arbeid – jobber uten å betale skatt og bidrar ikke til velferdsstaten.

Sykepenger – utbetaling fra NAV eller arbeidsgiver når man blir syk.

Velferdsstaten – den norske stat sikrer at alle i samfunnet har like rettigheter når det gjelder helse, utdanning, ulike trygdeytelser med mer.